

Hungarian Conference on Educational Research, Hucer 2021 Tanuló társadalom. Oktatáskutatás járvány idején

A tanítási gyakorlat tanulságai a COVID-19 járvány alatt a SJE TTK biológia szakos tanárjelölt hallgatók véleménye alapján

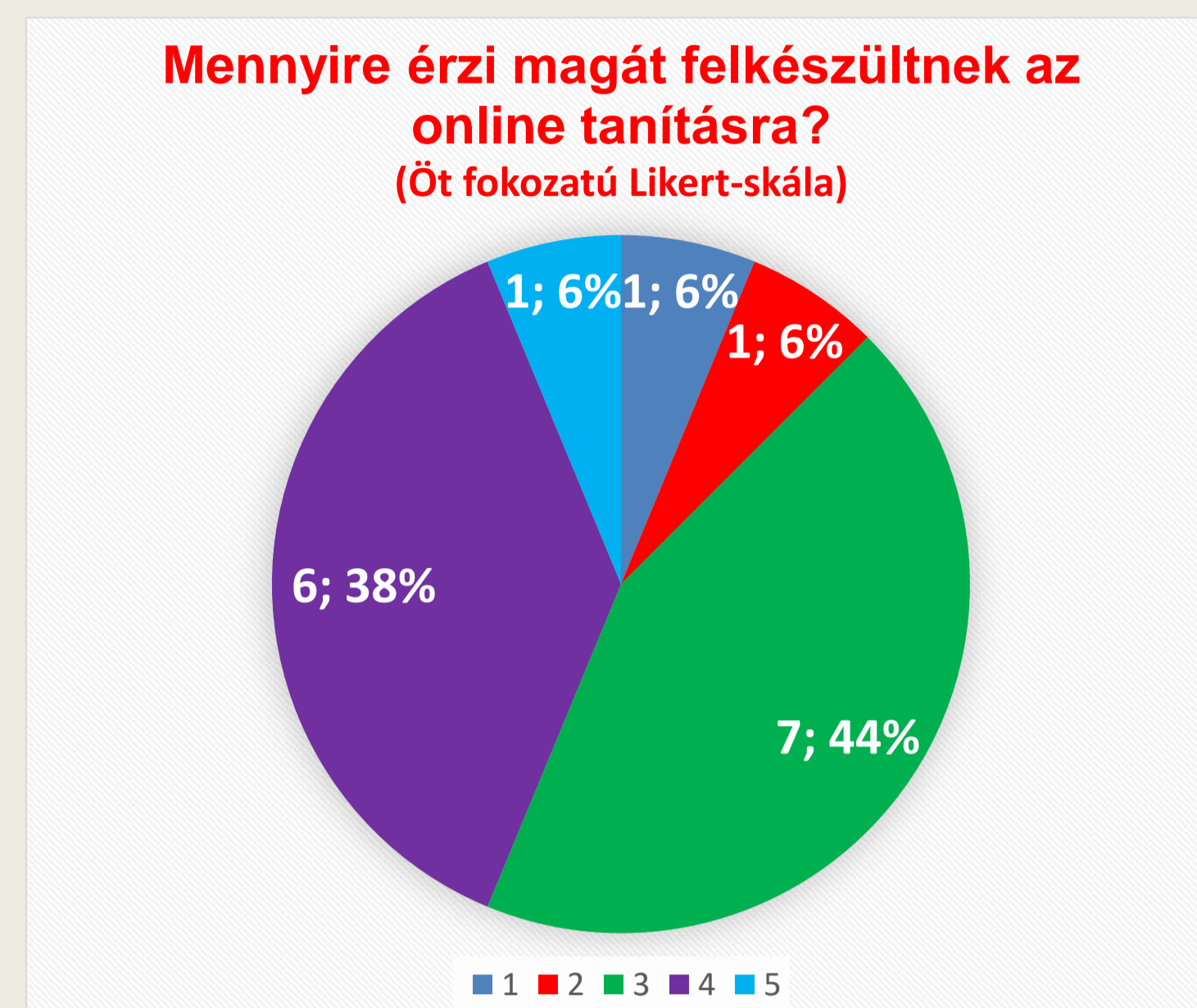
Darvay Sarolta, Nagy Melinda, Szenczi Iveta, Tóth Tar Éva, Balázs Pál

Selye János Egyetem, Tanárképző Kar, Biológia Tanszék, Komárom, Szlovákia

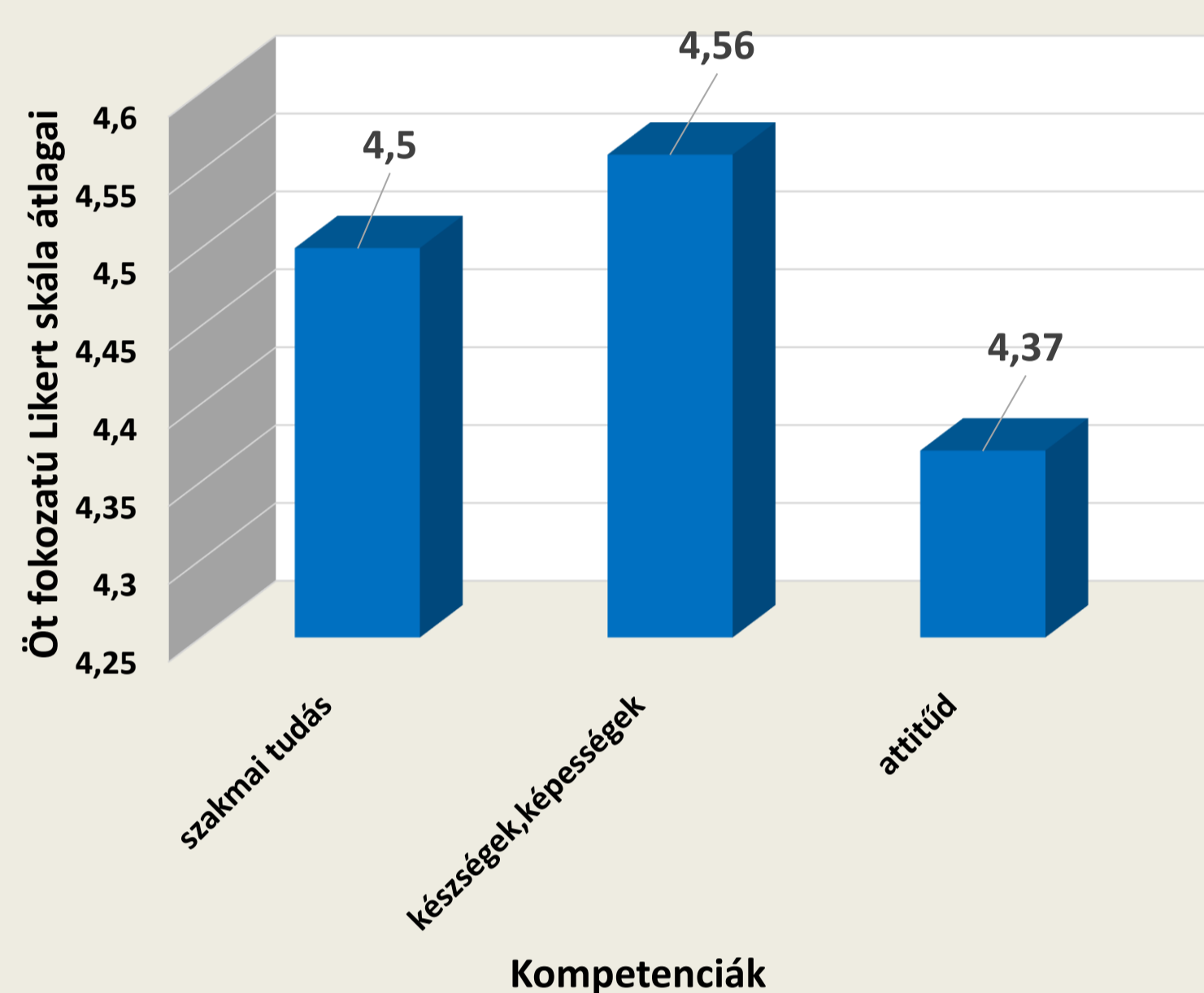
Elméleti háttér

Az egyetemi oktatásban a színvonalas elméleti képzés mellett a gyakorlati felkészítés szerepe is jelentős a tanárképzésben (Nahalka, 2003; Major, Veszelszki, 2015). Az egyetemi évek alatt szerzett iskolai tapasztalatoknak meghatározó szerepük van a tanárrá válás folyamatában (Józsa et al., 2001; Chrappán et al., 2014). A pedagógiai gyakorlat a tanárképzés a tanulmányi programjának szerves része, ezért annak abszolválása az SJE TTK hallgatói számára az alap- (Bc.), ill. a mesterszintű (Mgr.) tanulmányaik szabályos befejezésének feltétele (Horváth, 2018). A pandémia okozta megváltozott körülmények miatt új elvárásokkal találták szembe magukat a pedagógusjelölt hallgatók. A gyakorlatvezető tanárral és tanulókkal való kapcsolat lehetősége is a digitális megoldásokra korlátozódott.

A kutatás célja a gyakorlati tanárképzés sajátosságainak, aktuális problémáinak feltárása a COVID-19 pandémia ideje alatt.

Milyennek ítéli meg a Biológia szakos gyakorlati tanárának kompetenciáit? (Öt fokozatú Likert-skála átlagai)

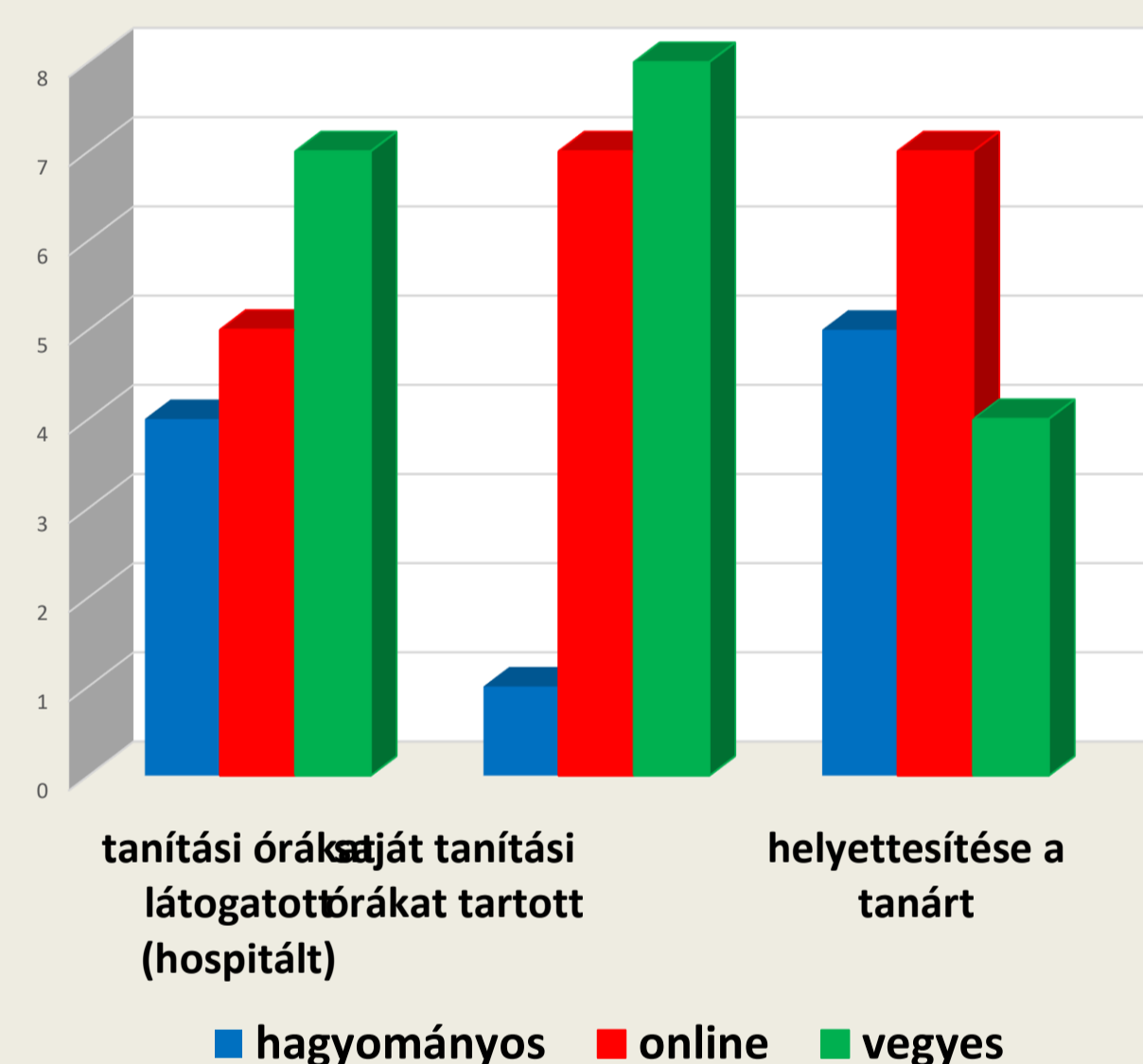
Kutatási kérdések

- Mennyire érzi magát felkészültnek az online tanításra?
- Milyennek ítéli meg a Biológia szakos gyakorlati tanárának kompetenciáit?
- Milyen tanórai feladatokat látott el az iskolában?
- Milyen tanórán kívüli tevékenységekbe tudott bekapcsolódni a tanítási gyakorlatai során?
- Mi okozott Önnek nehézséget a jelenléti tanításban?
- Mi okozott Önnek nehézséget az online tanításban?
- Miben érezte az online tanítás során a személyes találkozás hiányának hatását a Biológia vagy más szaktantárgy tanításában?
- Mit tanult Önmagáról a kihívásokkal való megbirkózás közben?
- Milyen tanításhoz, tanulást támogatásához kapcsolódó tevékenységeket végzett a Biológia vagy más tantárgy tanítása során az online tanítás alatt?

Módszerek

Empirikus, online kérdőíves vizsgálatunk során 16 biológia tanárszakos, végző évfolyamos hallgatót kérdeztünk meg.

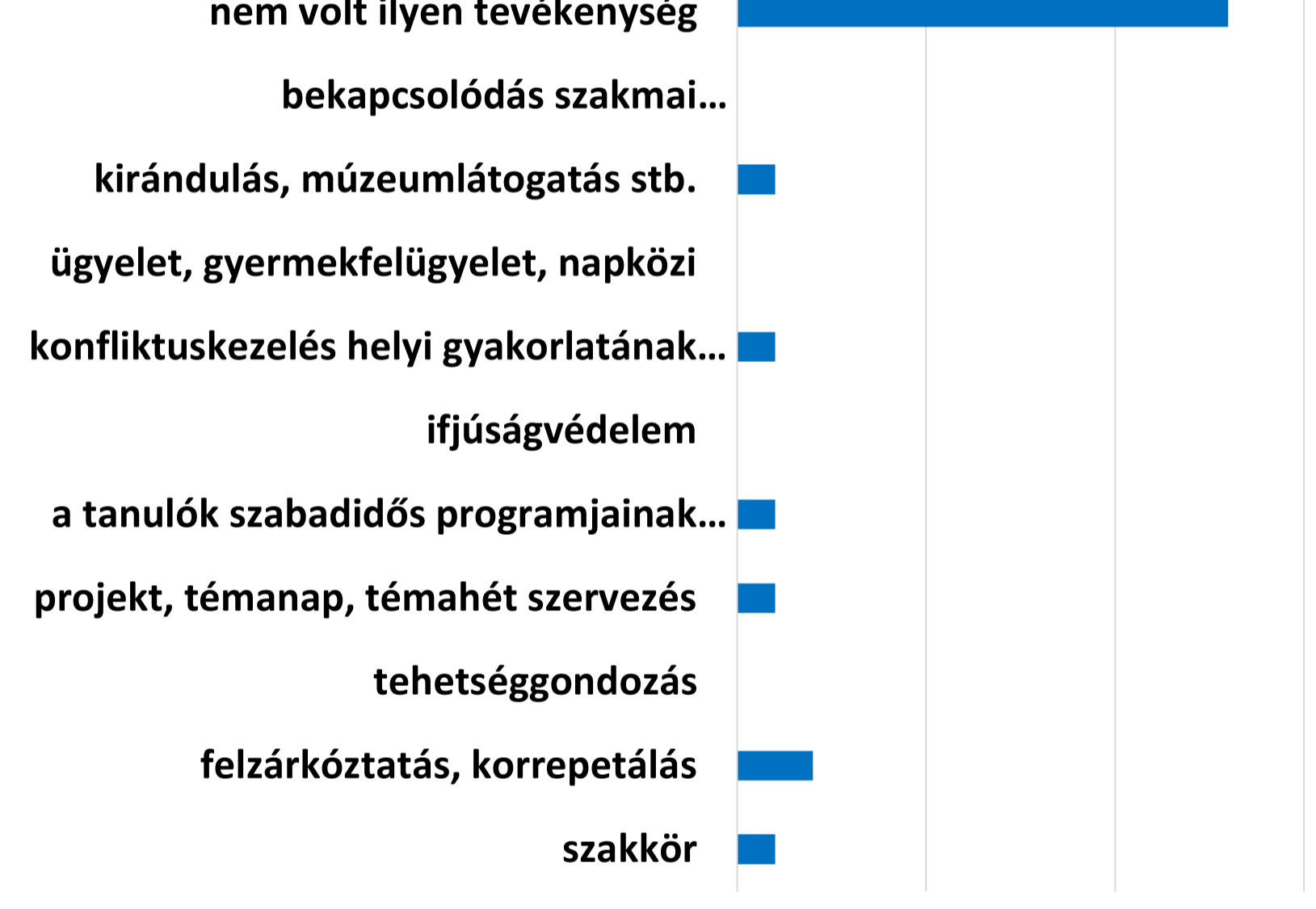
Ön a tanítási gyakorlati (2 félév, biológia és a másik szak) alatt milyen tanórai feladatokat látott el az iskolában?

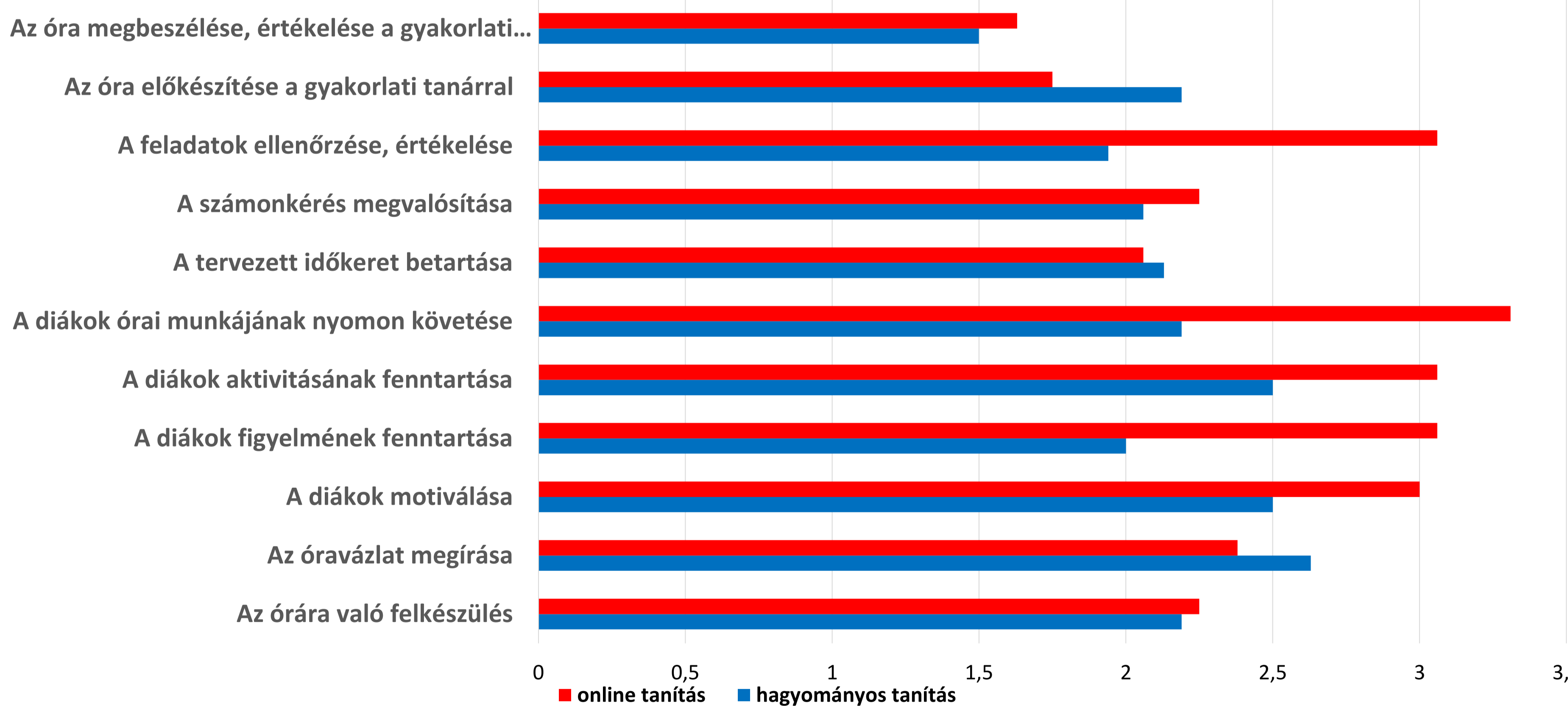
Miben érezte az online tanítás során a személyes találkozás hiányának hatását a Biológia vagy más szaktantárgy tanításában? (Gyakorisági adatok)

Milyen tanórán kívüli tevékenységekbe tudott bekapcsolódni a tanítási gyakorlati (2 félév) alatt? (Gyakorisági adatok)

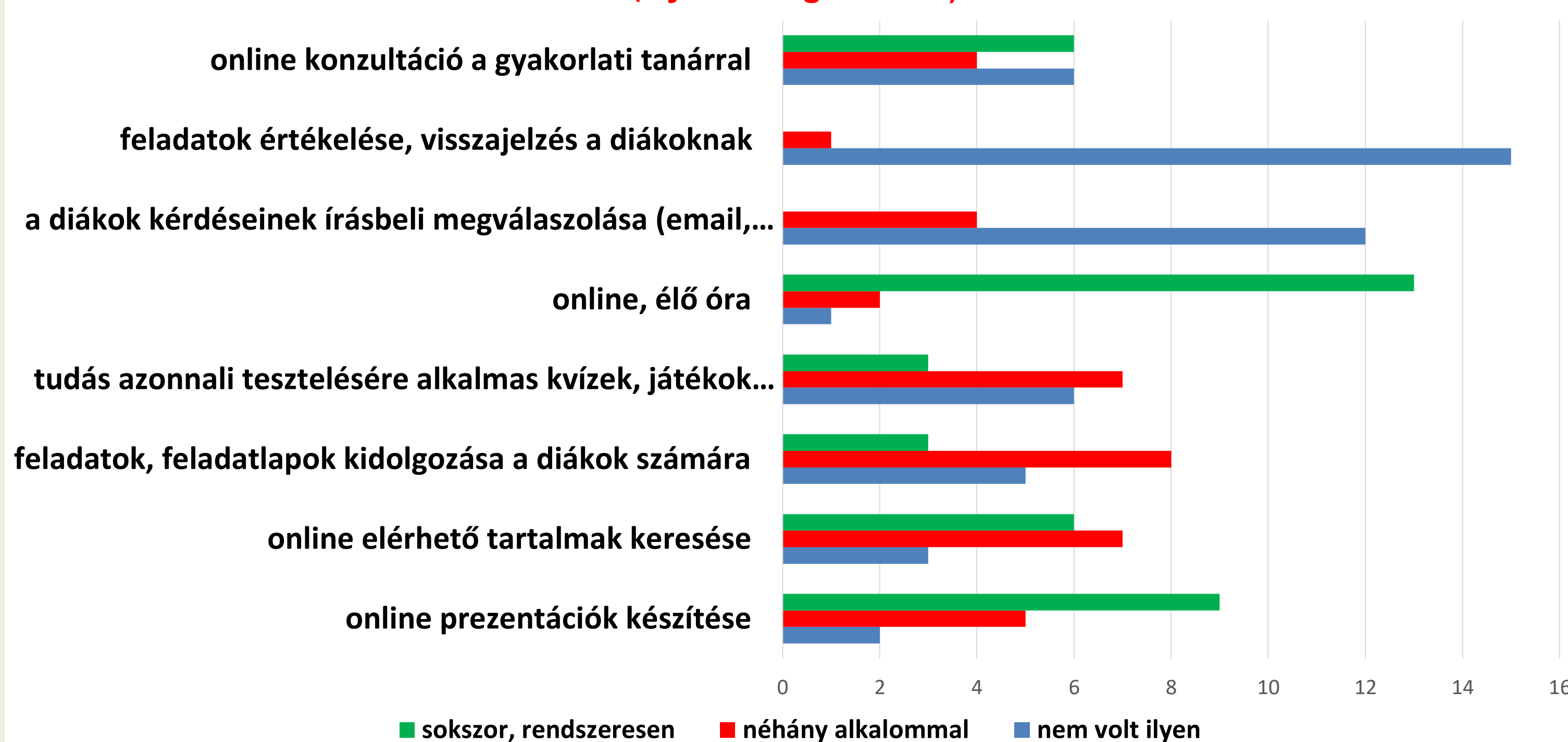
Mi okozott Önnek nehézséget a jelenléti és az online tanításban? (Öt fokozatú Likert-skála átlagai)

Mit tanult Önmagáról a kihívásokkal való megbirkózás közben?

- ...”kitartást, jó együttműködési készséget,
- képes vagyok rá, le tudom kötni a gyerekeket,
- nem okoz gondot beszélni a diákok előtt és rendre utasítani őket,
- a kihívások leküzdését, ki kell tartani a nehezebb helyzetekben is, nem szabad feladni, ha valamilyen nehézség bukkan elő esetleg a tanításban,
- más segítsége nélkül is meg tudom csinálni, kitartóképességet, pozitivitást,
- önállóságot,
- le tudom győzni a hatalmas lámpalázamat,
- jól döntöttem, amikor a tanári pályára indultam,
- gyakorlat teszi a mestert, legközelebb már könnyebben fog menni,
- hogy képes vagyok arra, amit szeretnék elérni.”

Milyen tanításhoz, tanulást támogatásához kapcsolódó tevékenységeket végzett a Biológia vagy más tantárgy tanítása során az online tanítás alatt? (Gyakorisági adatok)

Diskusszió

Az eredmények alapján körvonalazódik, hogy az összefüggő iskolai gyakorlat, mint a szakmai szocializáció bevezető szakasza, sok tekintetben új helyzetet teremtett a hallgatók számára, de a tanári pálya iránti pozitív attitűdök kialakulását, fenntartását nem befolyásolta negatív irányba.

Hivatkozott irodalom:

- Chrappán Magdolna –Dostál, Jifí –Guncága, Ján –Havelka, Martin –Buda Mariann–Chráska, Miroslav–Nagy Zoltán –Klement, Milán–Kropáč, Jifí –Čestmír, Serafin (2014): Curricula and values in teacher training in Slovakia, Hungary and Czech Republic. In: Pusztai Gabriella –Engler Ágnes (szerk.): Comparative Research on Teacher Education. Ružomberok: Verbum. 29–50. ISBN 978-80-561-0122-3 http://real.mtak.hu/15405/1/volume_comparative_research.pdf
- Józsa Krisztián, Nagy Lászlóné és Zsolnai Anikó (2001): Lépések egy gyakorlatorientált tanárképzés irányába. Új Pedagógiai Szemle, LI. 6. sz. 25–32.
- Horváth Kinga (2018). A pedagógiai gyakorlat alapelvei az SJE TTK-n a 2018/2019-es akadémiai évtől. SJE TTK
- Major Éva, Veszelszki Ágnes (szerk.) (2015): A tanárrá válás és a tanárság kutatása. ELTE Bölcsész- és Műveltségpedagógiai Kiadványok 11. ISSN 2416-1942 http://metodika.btk.elte.hu/file/TAMOP_BTK_BMK_11.pdf
- Nahalka István (2003): A modern tanítási gyakorlat elterjedésének akadályai, illetve lehetőségei, különös tekintettel a tanárképzésre. Új Pedagógiai Szemle 53/3. 28–38. <https://epa.oszk.hu/00000/00035/00069/2003-03-ko-Nahalka-Modern.html>